తొడిమిలేని పువ్వు

సంతుష్టిగా భోంచేసిన తృప్తితో వళ్ళు బద్ధకం విరుచుకొని ట్రావెలర్స్ బంగళా వరండాలో యీజీ చైర్లో వాలి ఆనందరావు సిగరెట్టు వెలిగించేడు. ఐదడుగుల పదంగుళాల పొడవూ, అంతకు సరిపడిన దానికంటే కాస్త ఎక్కువ ఒడ్డూగల అతను చిన్న చూపంటూ ఎరగడు. అతను చేసే ఏపనైనా పెద్దపెట్టున వుంటుంది. అతని ప్రతి ప్లానూ అతి భారీగా వుంటుంది. అతను ఎమ్మెల్యే అయివుంటే ఏనాడో మినిష్టరై ఉండేవాడు. అతను ప్రైమినిష్టరైతే యేనాడో దేశాన్ని అమెరికాకి అమ్మేసి వుండేవాడు. అతనికి ముందు చూపు ఎక్కువ. తన అంచనాలలో అతను ఎప్పుడూ దెబ్బ తినలేదు. జీవితంలో తన ఆట గెలవటానికి ఏ పనైనా సంతోషంగా చేసేసేశక్తి అతనికుంది. అతను తెలిసుండీ—కావాలనే— కురూపిని పెళ్ళాడేడు. పెళ్ళినాటి ప్లాను పనిచేసి అతనిప్పుడు డి. యస్పీవై కూర్చున్నాడు. బాహాటంగా "నా" అని చెప్పుకోడానికి ఒక కారూ, ఒక భార్యా, ఆల్సేషియన్ కుక్కలాంటి పొలిటీషియన్ మామా, హైదరాబాదులో ఒక యిల్లు, ఏభై వేల యిన్సూరెన్సు పోలసీ, జీవితంలో ముందుకు పోతామన్న విశ్వాసం అతనికున్నాయి.

ప్రపంచంలో "న్యాయం అన్యాయం" అన్నవి రెండు లేవనీ, తనకి ఉపయోగపడే ప్రతీ విషయం న్యాయమైనదేననీ

తనకి నష్టం కలిగించే ప్రతీ విషయం అన్యాయమేనన్న నమ్మకాలపల్ల ఏర్పడ్డ సంతృప్తి అతని కళ్ళల్లో నిత్యం మెరుస్తూ వుంటుంది.

"యూనీఫారం వేసుకొని, నల్లద్దాలెట్టుకొని కారు సెక్కరంకాడ కూకుంటే అచ్చం మిలిట్రీ మేజర్లాగుంటాడు, మాఅయ్య" అని అతని ఆర్డర్లీ అన్నట్టు అతనుంటాడు. అతని పక్కనుండే రత్నమాణిక్యాంబ శిల్కుచీర విప్పేసి చింకి చీర కట్టుకొని, మస్లిన్ జాకెట్టువిప్పి మాసిన జాకెట్టు తొడుక్కుంటే, "పనైపోనాది, నానింటికెళ్ళిపోతున్నా" నని చెప్పడాని కొచ్చిన పనిమనిషిలా వుంటుంది. అంచేత తనైనా ఎప్పుడైనా ఫర్-ఎ-ఛేంజి ఖాదీ స్లేక్ తొడుక్కోవచ్చు (అదైనా టెరిలిన్ ప్యేంట్. హెచ్. యమ్. టీ. వాచ్ కాంబినేషనుతోనే) కాని ఆమెని ఏకాలంలోనూకూడా నూలుచీర కట్టుకోనివ్వడు.

"నీకు శిల్కు చీరెలెంతో బావుంటాయి" అన్న అర్థసత్యంతో ఆమెని మోసగిస్తాడుకాని "నూలుబట్టలు వేసుకొంటే అడుక్కుతినే దాన్లా ఉంటావు" అన్న పూర్తి సత్యం ఆమెకి ఎప్పుడూ తెలియనివ్వడు. అంతేకాదు తను ఏక పత్నీవ్రతుడు. అతను కట్టిన అబద్ధాల ఉయ్యాలలో ఆమె మనసు ఎప్పుడూ హాయిగా నిద్రిస్తుంది.

ఔను, అతను ఏకపత్నీవ్రతుడుకాడు. దానికి చివర రుజువు, కిందటి నెలలో నసీరుఖానింట్లో. చేసిన జల్సావే,— హబ్బ! హైదరాబాదు హైమ, భర్త వున్నాడన్న లక్ష్యం కూడా లేకుండా తనని కారులోకి యెలా తోసుకుపోయింది!

What a daring little devil: హైదరాబాదు హైమఅంటే జ్ఞాపకం వస్తుంది, పదేళ్ళ క్రిందట పద్మ. పదేళ్ళకింద ఒక డిస్టెంట్ Cousin పెళ్ళిలో పద్మకు పెళ్ళి కాలేదనే తను తీసిన భోగట్టా తప్పు అయి ఆమెను డేరింగ్‌గా డేష్ కొట్టేశాడు. అప్పుడామె అదురుతున్న అధరాలతో "హేయ్ మిష్టర్ !" అంది. కోపంతో ఆమె చెంపలు పగిలి పోతాయా అన్నంత ఎరుపెక్కి పోయాయి. ఆమె ముక్కు మూడంగుళాలు పొంగింది. కోపంలో ఆమె యింకా యెక్కువ అందంగా 'ది ఫ్రౌనింగ్ ఏజంల్' — ఆగ్రహంలోవున్న అప్సరస-లా వుంది.

'వాట్ మిస్ !' అన్నాడామెతో తన కేం తెలియనట్లు రాజ్ కపూర్లా.

"షి ఈజ్ నాట్ ఎ మిస్, షి ఈజ్ మై వైఫ్" అన్నాడు దగ్గరలోవున్న ఒక సోడాబుడ్డి కళ్ళజోడుగాడు.

"ప్లీజ్డ్ టు మీట్ యు" ఆ మొగుడుగాడ్ని కౌగలించు కొని, ముద్దెట్టుకున్న పనిచేసి తప్పించుకున్నాడు ఆగండం. కాని రెండు రోజుల్లో ఆ సోడాబుడ్డిగాడికి బెస్టు ఫ్రెండ్, వాడి భార్యకి బెస్టు లవర్ అండ్ ది బెస్ట్ ఆఫ్ ఆల్ లవర్స్ అయిపోయేడు. సోడాబుడ్డికి ఎంత్రోపోలజీలో డాక్టరేటుండిట. అతను కొద్ది రోజుల్లో ఆఫ్రికా వెళతాడట. "రైట్ ప్లేస్ ఫర్ హిమ్" అంది పద్మ, ఆనందరావు వడిలో వాలిపోతూ ఆరాత్రి.

"టు యీచ్ హిజ్ ఆర్ హెర్ రైట్ ప్లేస్" అన్నాడు ఆనందరావు ఆమెని దగ్గరకు తీసుకుంటూ.

హైమా; పద్మా, మచ్చల మొహం మంత్రసానీ, డాక్టర్ డైసీ, పొడుగుకాళ్ళ హెడ్‌మిస్ట్రెస్, తూర్పువీధి పళ్ళ కోమటిదీ. ఇలా అతని పరిచయస్తుల లిస్టు ఎంతైనా పెంచ వచ్చు. వాళ్ళల్లో కొందరు అతనికి గుర్తులేరు.

కాని ఎన్నటికీ మరపురానిది తన తొలి ప్రేయసి మంగమ్మ. మంగమ్మ వాళ్ళ దాసీయే. వారానికోసారిగాని జుట్టు దువ్వేదికాదు. నెలకోసారిగాని చీర మార్చేదికాదు. కాని ఎసెక్సీ లిటిల్ బీచ్ హూ న్యూ ఆల్ ది ట్రిక్స్. ఆమె చెయ్యి తొలిసారి ఆనందరావు పట్టుకునేసరికి అతనికి పద్దెనిమి దేళ్ళు ఉండొచ్చు. అప్పుడది అమ్మతో చెప్తానని భయ పెట్టింది. అరరూపాయిచ్చి తప్పించుకున్నాడు. మరి దాని జోలికి వెళ్ళలేదు. అదే ఒకనాడు "నీ దయిర్యం మేపాటో సూద్దారని అలాగనేసేను. ఉట్టి సెవులపిల్లివి. మళ్ళీ కావ రానికి నూతరం పులిపిల్లే" అని యిన్‌వైట్ చేసింది. అప్పు డతను పుల్పిల్లేకాదు, పులైపోయాడు. మంగమ్మే నేర్పింది. "యీ పొద్దొదన్నది మలిపొద్దు రమ్మంటాది. బజార్నంజ కూడా బుజాలిచ్చేది తొలిసుట్టే. ఆడదాని మనసు నీకేటి తెలుసు"_ అని.

"నిజమే! అప్పుడతనికి ఆడదానిమనసు గురించి ఏమీ తెలియదు తర్వాత తర్వాత ఆడదానిగురించి అంతా కాక పోయినా చాలామంది ఆడవాళ్ళ గురించి చాలా తెలుసు కున్నాడు. ఆలోచిస్తూంటే చాలామంది గుర్తొస్తారు. మం గమ్మ తర్వాత బోలెడుమంగమ్మలనీ మిస్సమ్మలనీ చూసేడు. మంగమ్మ బోణీ బహు దొడ్డది.

పోయిన ఇంటర్మీడియేట్ మరి పేసనవని అనుకొనే రోజులవి. మంగమ్మ దగ్గరే స్వర్గం తాళాలున్నా యనుకునే రోజులు.

కాని నాన్నపోయి_ కింద భూమి, నెత్తిమీద ఆకాశం పగిలి వెన్నెల ఆరిపోయి నరకం పొగలు ఉక్కిరి బిక్కిరి చేయగా అతను ఆస్తిఅంతా పోగొట్టుకొని వేలువిడిచిన మేన మామ పరంధామయ్య ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

మేనమామ పరంధామయ్య పరమ బద్మాష్. అతనికి చాలా ఆస్తి వుంది. చాలా పవర్ వుంది. గాడిదకి కొమ్ములు తెప్పించగలడు బంట్రోతుని "బాస్" చెయ్యగలడు; "బాస్"ని మహామ్మాయ్ వండిగలడు. అతని కూతురు రత్న మాణిక్యాంబ రత్నంకాదు, మాణిక్యం కాదు. తారులో ముంచిన అమ్మవారి బొమ్మలా వుంటుంది. ఆమెకి అందం లేదు. చదువులేదు. పెళ్ళిలేదు. కావలసిన వయసు వుంది.

"మా రత్తాల్ని చేసుకుంటే నీకు ఉద్యోగం వేయిస్తా" నని క్రూడుగా పరంధామయ్య అనలేదు. కాని ఆ అర్థంవచ్చే మాటలే ఆనందరావుతో అన్నాడు.

దేవుఁడెదురు తిరిగినప్పుడు బస్సులు బళ్ళవుతాయి. నాకు వుద్యోగం లేదు. వుద్యోగం వచ్చే ఛాన్సుకూడా లేదు చదువుకూడా తగినంతలేదు. ఆకలి కడుపువాడికి అప్సర సొచ్చినా ఒకటే; అంట్లచ్చి వచ్చినా ఒకటే నాకు. అర్జం టుగా కావలసింది మొగుడు. జన్మలో ఆడదాన్ని చూడని వాడుకూడా దాన్ని చేసుకోడు. కాని నేనొప్పుకుంటా. నే నొప్పుకోడం "మేల్ ప్రోస్టిట్యూషన్ లీగలైజ్డు ఇన్ ది షేప్

ఆఫ్ మేరేజ్ కావచ్చు. ఏదైనా అవనీ. నేను సిద్ధం" అను కొని "సిద్ధం" అన్నాడు బైటికి ఆనందరావు.

తర్వాత రత్తమ్మ రథంలా కాపరానికి వచ్చింది. "ఈ ప్రపంచంలో న్యాయం అంటూ వుంటే మంగమ్మ అంట్లు, రత్తమ్మ తోమాలి" అనుకునేవాడు ఆనందరావు. ఈ ప్రపంచంలో న్యాయంలేదు కాబట్టి యెంత మంచి హృదయమున్నా మంగమ్మ అంట్లు తోముకుంటుంది. "ఛీ! దీనికి పీకల్దాకా కడుపేగాని హృదయంలేదు" అనుకునేవాడు ఆనంద రావు రత్తమ్మ గురించి. ఆమెకు సినిమా సరదాలేదు. వంట రాదు. చదువురాదు! సంగీతంరాదు. కుట్లురావు. భోంచెయ్య డం వచ్చు. ఆమె భోంచెయ్యనప్పుడు టిఫిన్ తింటూ వుంటుంది. భోజనం, టిఫినూ లేనప్పుడు నిద్దర పోతుంది. అంచేత పెళ్ళయిన ఐదేళ్ళలో వాతం చేసిన ఆడ ఏనుగులా ఐపోయింది.

ఆనందరావు మాత్రం పందెపు గుర్రంలానే వున్నాడు పెళ్ళికిముందు పోయిన ఇంటర్మీడియేట్లు, పెళ్ళయ్యేక మరో మూడుసార్లు పోయింది. అంచేత అతను పరంధామయ్యకి యెంత ఇన్ఫ్లుయన్సు వున్నప్పటికీ సబిన్స్పెక్టరు మాత్రం కాగలిగేడు.

తొండముదిరితే ఊసరవిల్లి అవుతుంది. ఊసరవిల్లి ముదిరితే చచ్చిపోతుంది_ కాని మొసలి అవదు. సబిన్స్పెక్టర్లు చాలామంది సర్కిలిన్స్పెక్టర్లు అవుతారు కాని డీ యస్పీలు అవరు. ఎక్కడో ఆనందరావులాంటివాళ్ళు తప్ప.

ఆనందరావు యిప్పుడు కొత్త పాతబడ్డ చావర్లేట్

కాగులా వుంటాడు. రత్తమ్మమాత్రం ముసలి ఏనుగులా అయిపోయింది.

♦ ♦ ♦

బంగాళా వరండాలో పాకిన సంపంగి తీగె వెన్నెలని చిక్కగా వడబోసి వరండాలో అక్కడా అక్కడా పన్నీరులా జల్లుతోంది. శీతాకాలం పోతూండడంవల్ల రాత్రి కన్నతల్లి చూపులా చల్లగానూ ప్రియురాలి సైగలా వెచ్చగానూ వుంది.

ఆనందరావు చేతిలోని సిగరెట్టుపొగ శోభనంగదిలో ఊదొత్తి నీలిపొగలా విలాసంగా వంకీలు తిరుగుతూ పైకి లేస్తూంది.

అంతవరకూ కళ్ళుమూసుకొని ఆలోచిస్తున్న ఆనందరావు కళ్ళు విప్పేసరికి సిగరెట్టు పొగలోంచి వరండా చివర మెటీరియలైజ్ (Materialise) అవుతున్న అప్సరసలా మరకతం వెంకట్రామన్ కనిపించింది!

పలుచటి నీలి చీకటిలో ఎర్ర అత్తరు దీపంలా ఆమె మనోహరంగా వుంది.

మరకతం అసలుపేరు మరకతం కాదు; వెంకట్రామన్ అసలుపేరు వెంకట్రామన్నూ కాదు. అతను మరకతానికి భర్తాకాడు, తొలి ప్రియుడూకాడు, రెండో ప్రియుడూకాడు. అతనికి దూరదేశంలో ఒక భార్యా, ముగ్గురు పిల్లలూ వున్నారు. అతను సినిమాల్లో వెయ్యడానికి కావలసినన్ని నాటకాలు వేసి, సినిమా ఛాన్సుకోసం మద్రాసు వెళ్ళాడు.

ఒక సినిమాలో డాక్టరూ, మరోదాన్లో సబిన్‌స్పెక్టరూ వేసేడు కూడా. మరింక సినిమాల్లో ఛాన్సులు దొరకవనుకునేటప్పటికి అతనికి మరకతం దొరికింది.

మరకతం అసలుపేరు మాణిక్యం. ఆవిడ ఒక బీద సంగీతం మేష్టారి కూతురు. ఆమెని సరస్వతి చల్లని చూపు చూసి ఆమెకి అతి శ్రావ్యమైన కంఠస్వరం ఇచ్చింది. ఆమె తండ్రి దగ్గరే సంగీతం నేర్చుకుంది. ఆమె బీదదవడంవల్ల పెళ్ళి కుదిరేలోగా కచ్చేరీ చేసే పాండిత్యం సంపాదించుకొంది. స్కూల్ ఫైనల్ కూడా పేసయింది.

ఆమెకి తన యల్డీసీ (గుమాస్తా) మొగుణ్ణి చూస్తే, మొదట్నుంచీ కిట్టలేదు. ఆమెకి తనజీవితం గురించి మధురమైన కలలు వుండేవి. యల్డీసీగాడి అంట్లుతోముతూ, వాడి పిల్లలకి తల్లిగా జీవితం గడిపెయ్యడం ఆమెకి వాస్తవిక పీడ కలలా కనిపించింది.

అంచేత పెళ్ళయిన మూడేళ్ళకే పక్కింటి నాటకాల కంపెనీ వుంగరాలజుత్తు గాడితో లేచిపోయింది. ఆమె దగ్గరున్న రెండు బంగారు వస్తువులూ హరించిపోయేవరకూ ఆమెకి చంద్రుడు పగలుకూడా ప్రకాశించేవాడు. తర్వాత ఇద్దరూ నాటకాలు వేశారు, పాటలు పాడేరు. ఈలోగా వుంగరాల జుట్టువాడికి వుంగరాల జుట్టు హీరోయిన్ దొరికింది.

తర్వాత మరకతం కొన్నేళ్ళు కష్టాలు పడింది. ఆ తర్వాత ఆమె దశ అందుకొంది. ఆమెకి కచ్చేరీ ఛాన్సులు వచ్చేయి. డబ్బూ, పేరుకూడా ఆర్జించుకొని సినిమాఛాన్సు కోసం మెడ్రాసు వెళ్తే సినిమాఛాన్సు దొరకలేదు గాని వెంక

ట్రామయ్య దొరికేడు.

వెంకట్రామయ్య తనకు కావలసిన బ్రాండీకి, మార్ఫియాకి మరకతంమీదనే పూర్తిగా ఆధారపడిపోయాడు. వాటికి కావలసిన డబ్బు ఆమె ఏవిధంగా తెచ్చినా అతనికి ఫరవాలేదు. అంచేత ఆమె అన్నివిధాలా తెచ్చేది.

మరకతం అచ్చు అరవదాన్లా వుంటుంది. బారెడు అంచున్న బనారసు చీర కుడి పమిట వేసుకుంటుంది. ఆవిడ ముక్కునున్న అసలు వజ్రం చీకట్లో ఒంటి నక్షత్రంలా పెద్దగా మెరుస్తూ వుంటుంది. ఆమె తరచూ తమలపాకులు వేసుకోవడంవల్ల ఆమె తెల్లగా వున్నా ఆమె పెదిమలు మాత్రం అతి యెర్రగా వుంటాయి. ఆమె అరవ యాసలో తెలుగు మాటాడుతుంది.

ఆవిడని చూస్తే ఏ మొగాడికీ తల్లీ చెల్లీ జ్ఞాపకంరారు. గిఫ్ట్ పేకింగ్ చేసిన సెక్స్ యాపిల్‌లా గుంటుంది.

ఆమె జుత్తు దువ్వుకొని, కొత్తచీర కట్టుకొని వుంటే ప్రియుడికోసం వేచివున్న అభిసారికలా వుంటుంది. ఆమె చీర నలిగి, జుట్టు రేగి వుంటే అప్పుడే ప్రియుణ్ని పంపించేసిన ప్రేయసిలా వుంటుంది.

ఆమె "మరులు కొన్నానురా" అన్న జావళీ పాడితే విశ్వామిత్రుడు కాదు సరిగదా, వసిష్టుడే తపస్సు వదలేస్తాడు.

ఆవిడ రోడ్డుమీద నడుస్తూ వుంటే మొగ్గకుక్కకూడా ఆమెవేపు మరోసారి చూస్తుంది. రమారమీ మొగకుక్కలాంటి ఆనందరావు మరోసారీ మరోసారీ ఆమెవేపు

చూసేడు. చూపు కోరిక అయి, అతని వళ్ళు వేడెక్కి పోయింది.

అతను చాలా రకాల ఆడవాళ్ళను చూసేడు. వివాహితలు, వెధవముండలు, మిస్సమ్మలు, మంత్రసాని, నాటకాల వాళ్ళు, నాట్యాలవాళ్ళు, ప్రొఫెషనల్స్, హాబీయిస్టులు అతని పరిచయస్తులలో కొద్దిమంది మాత్రమే. కాని, అతను ఎప్పుడూ సంగీత విద్వాంసురాలితో భుజం కలపలేదు. ఆ అనుభూతి యెలా వుంటుందో అన్న తలపు రాగానే అతని ఎముకల్లో ఒక విధమైన పీకు ప్రారంభం అయింది. అతని సంగతి అతనికి పూర్తిగా తెలుసు. అతనికి కలిగిన ఏ కోర్కె అయినా తీరేవరకూ అతనికి మెదడులో మేకు గుచ్చుకుంటున్నట్టుంటుంది.

అంచేత ఆనందరావు చొరవచేసి తన్ను తాను మరకతానికి పరిచయం చేసుకున్నాడు. ఆవిడ ఆవూరు ఏదో పెర్ఫార్మెన్సుకి వచ్చిందట. గమ్మత్తుగా వుంది. అతనూ ఆ ఊరు ఏదో ఇన్స్పెక్షన్ కి వచ్చేడు. ఆమె ఆ ఊళ్ళో మూడు రోజులు వుంటుందట. మరీ గమ్మత్తుగా ఉంది, తనూ ఆ ఊళ్ళో మూడురోజులే వుంటాడు.

అతని కంటికి ఆమె పరమ పతివ్రతలా కనిపించలేదు. కాని ఆ మూడురోజుల్లో చూపుల్తో చుట్టెయ్యడం, పొరపాటున తగిలినట్లు చేతులు ఆమెకు తగిలించడం తప్ప ఎక్కువ చొరవ చెయ్యలేకపోయేడు. ఇలాంటివాళ్ళతో మరీ అంత తొందర పనికిరాదు. అందులోనూ మెడ్రాసుసరుకు. (వెనకో డాన్సర్ ధనమ్మాళ్ చెయ్యి చొరవచేసి పట్టుకున్నప్పుడు

సరిగ్గా ఆ టైముకే ఎవడో జులపాల జుత్తుగాడు ఆమె మొగు డ్నంటూ వచ్చి ఎంత రచ్చ చేసేసేడు!)

వారు విడిపోతున్నప్పుడు "మా పోలీసు వెల్ఫేర్ ఫండుకి ఏభై వేలు పోగుచేసేం. రెండువేల వరకు ఎంటర్ టయిన్మెంటుకి ఖర్చు చెయ్యొచ్చు. పోలీసువాళ్ళకి పాటేమి టని కొట్టిపారెయ్యకపోతే మీ కన్సర్టొకటి పెట్టుకుందాం" అంటూ ఆనందరావు ప్రాధేయపడ్డాడు.

ఆవిడకి అభ్యంతరమా ? రామ ! రామ ! ! అందు లోనూ రెండువేలు! "మీ డేట్స్ రాయండి, ఇతర ఎంగేజి మెంట్సు లేకపోతే తప్పకుండా అంగీకరిస్తా" అంది చూపుల్తో రెండువేల నొక్కులు నొక్కుతూ.

* * *

ప్రోగ్రాంకి వారంముందొచ్చి వారం తర్వాత వరకూ వుండిపోయింది మరకతం. ఆ పదిహేను రోజులూ ఆనంద రావు పగలు పని మానేసేడు; రాత్రిళ్ళు నిద్రమానేసేడు.

"యీ ముండెవర్తో పెర్మనెంటుగా వుండిపోతే బావుణ్ను" అనుకున్నారు అతనిబాధ పడ్లేని సబార్డినేట్సు.

రేపు వెళ్ళిపోతుంది మరకతం. రేపే! రేపే! రేపే!!

రాత్రి పదకొండైంది. ట్రావెలర్స్ బంగళా వరండాలో కూల్ డ్రింక్సు సిప్ చేస్తూ కూర్చున్నారు, మరకతం ఆనంద రావూ.

తామరలూ, కలువలూ కలిపినట్లు మనోహరంగా ఉంది మరకతం.

ఎర్రపోలీష్ చేసిన మరకతం చిటికెన వేలు గోరులో కెంపులా మెరుస్తున్న చంద్రుణ్ని ఆనందరావు మరోసారి ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

గ్లాస్ టాప్ టేబుల్ మీద ఒలికిన నీళ్ళల్లోఉన్న రెండు నక్షత్రాలూ ఈ చోద్యంచూసి సిగ్గుతో వణికి పోయాయి.

ఆ నక్షత్రాల సిగ్గుకు వడలు పులకరించిన చల్లగాలి తెల్లబోగిన్‌విల్లీ పువ్వులను మరోసారి గిలిగింతలు పెట్టింది.

మరకతం కళ్ళలో రెప్పల అంచున తొణికిసలాడు తున్న నీలిరంగును మరోసారి చూసి "ఇక నే వెడతా, మాకు క్వార్టర్ ఎండ్ పనివుంది" అంటూ లేచాడు ఆనందరావు.

దారిలో టూ టౌన్ స్టేషన్ దగ్గరాగి, హెచ్. సి. 22.తో "ఎల్లుండి క్వార్టరెండ్, ఇంతవరకూ మరచేపోయాను. కాస్త యస్. ఐ. టి. ఆర్టు (బ్రోకెల్ వీక్లు) కేసుల సంగతి చూడు" అని చెప్పి ఆనందరావు వెళ్ళిపోయాడు.

♦ ♦ ♦

హెచ్. సి. ట్వెంటీ టూ అసలు పేరు కనకయ్య. ఆర్జించుకున్న పేరు డబుల్ డేంజర్. అతను ఇంకో రెండే ళ్ళలో రిటైర్ అయిపోతాడు. తన రెండువందల పౌనుల బరు వుకీ తగిన ఎత్తు వుంటాడు. అతను కాలంలో వున్నప్పుడు నీ కుడిచెయ్యి పీకేసి దాంతోనే నిన్ను కొట్టి చంపేస్తాడన్నంత బలంగా వుండేవాడు. ఇప్పుడు వయసు మళ్ళి రెండేళ్ళ క్రింటట సున్నంవేసిన గోడలా కాస్త మాసినట్టు కనిపించినా రాతి గోడలా బలంగా ధైర్యంగా కనిపిస్తాడు. కాస్త పాతపడిన

జోడుకి దిట్టంగా బ్రాస్ పోలిష్ చేసినట్టుంటుంది అతని మొహం. అతనికి తన యూనిఫారం మీద భక్తితో కూడిన గౌరవం వుంది. దాని లోహపు గుండీలు రాజ ముద్రికలులా కనిపిస్తా యతని కంటికి.

అతనికి న్యాయా న్యాయాల గురించి, ధర్మాధర్మాల గురించి దృఢమైన నమ్మకాలు ఉన్నాయి. దొంగకెధవ ఎప్పుడో వొకప్పుడు దొంగతనం చెయ్యకమానడు. పడుపు వృత్తిది తన వృత్తి మానదు. వాళ్ళు నేరం చేసినప్పుడు దొరుకుతారన్న గేరంటీ ఏమిటి? అంచేత వాళ్ళమీద ఎడ్వాన్సుగా కేసులు పెట్టడం న్యాయం. జామీను కేసుల్లోనూ బ్రోతెల్ ఏక్టు కేసుల్లోనూ ముద్దాయిలు నేరం వప్పేసుకోవడం ధర్మం. ఇవి అతని అభిప్రాయాల్లో కొన్ని మాత్రమే.

*　　*　　*

ఊరంతా కొల్లగొట్టినా డబుల్ డేంజరుకి "పదిమందిరి ముండలు" కంటె దొరకలేదు. "మరో పదిమందిరన్నా దొరక్కపోతే పీక్కొరికేస్తాడా పళ్ళబాబు" అనుకుంటూ అతను సినిమాహాలు దగ్గర టీషాప్ చేరేసరికి అక్కడ దగ్గరుండి "టీ" కలిపించుకుంటున్న "వైరు" కనిపించాడు.

"మరి కసిన్ని పాల్పోక్క లెయ్యి లంజికొడకా! అవేటి చనుబాలనుకుంటున్నావేటి, అలా కొసురుతున్నావ్!" అని వైరు టీ కుర్రాడితో అంటుంటే అతని వెనకాలే వెళ్ళి "ఏరా వైరూ!" అని ఆప్యాయంగా పిల్చి "ఎప్పుడొచ్చినావ్" అని

కలిపేడు డబుల్ డేంజర్.

వైరుని "ఏరా వైరూ" అని సన్యాసమ్మని తప్పిస్తే డబుల్ డేంజరూ యముడూ మాత్రం పిలవగలరు. అతనికి సన్యాసమ్మని చూసినా హేడ్డుని చూసినా యముణ్ని చూసినా ఒక్కలాంటి భయమే.

"మొన్న గురూ" అని వైరు భయం భయంగా జవాబిచ్చి "ఎక్కడికిలా బైలెల్లినావ్?" అని కలిపేడు.

వైరుకి నలభై సంవత్సరాలు దాటి వుండొచ్చు. మనిషి బక్కపలచగా వుండడంవల్ల మరో పదేళ్ళు పోయేకన్నా నలభై ఏళ్ళ వాళ్ళాగే కనిపిస్తాడు. అతని జుట్టు అతినల్లగా వుండడం వల్ల అతనికున్న నలభై ఏళ్ళు అతని మొహంలో కనిపించవు. అతని ఉంగరాలజుట్టు మధ్య పాపిడితీసి మీదకు ఎగదువ్వడం వల్ల పందెపు గోత్రికపోతులా కనిపిస్తాడు అతను. అతను ఎప్పుడూ సన్యాసమ్మకి ఇష్టమైన గ్లాస్కో పంచె కట్టుకొని గ్లాస్కో లాల్చి తొడుక్కుంటాడు. నవ్వినప్పుడు అతని కారాకిల్లీ నోరు అతినల్లగా, పులి గుహలా కనిపిస్తుంది.

అతని చిన్నతనం అతనికే గుర్తులేదు. అతనికి కాస జ్ఞానం వచ్చేసరికి బస్సులదగ్గర మూటలుమోస్తూ వుండే వాడు. ఇంకొంచెం వయసొచ్చేసరికి బస్సులూ లారీలూ కడిగే వాడు. పూర్తిగా అతనికి వయసొచ్చేసరికి సన్యాసమ్మ అతన్ని చేరదీసింది.

సన్యాసమ్మకి బాహాటంగా రవిక విప్పేసుకొని బస్ స్టాండులో తన బడ్డీకొట్టుమీద కూచునే వయసొచ్చేసింది

ఇప్పుడు. ఆమె లావుగా ఎత్తుగా కిలంపట్టిన కంచువిగ్రహంలా వుంటుంది. ఆమె నవ్వినప్పుడు ఆమె పంటి చిగుళ్ళు (గమ్స్) అతి ఎర్రగా కనిపించి పరిగెత్తలేని కప్పనిచూసి పాము నవ్వి నట్లు భయంకరంగా వుంటుంది. చస్తే అంగుళంన్నర దంతపు బొమ్మలు చెక్కించుకోవచ్చు అన్నంత వుంటాయి ఆమె పళ్ళు. ఆమెకి రౌడీలంటే భయంలేదు. పోలీసులంటే భక్తి లేదు. ఎంతటివాణ్నైనా అయినా కాలరు పట్టుకొని రోడ్డుమీద నిలబెట్టెయ్య గలిగిన శక్తి ఆమెకి వుంది.

సన్యాసమ్మ మొగుడు ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడో, ఖూనీ అయిపోయాడో అతనికే తెలీదు, సన్యాసమ్మకిమాత్రం తెలుసు.

"వైరు"ని చేరదీసేక సన్యాసమ్మ ప్రణయ జీవితం ఒక దారిని పడ్డాది. ఆ తర్వాత ఆమె పరపురుషుణ్ని కన్నెత్తి చూడలేదు (ఏదో మొగుణ్ని కట్టుకున్నాక కూడా పాతివ్రత్యం కుదరొచ్చు అనడానికి మరో నిదర్శనం.)

సన్యాసమ్మ "వైరు"కి తిండీ బట్టా రోజుకి రెండు చార్మినార్ సిగరెట్టు పెట్టెలూ ఒక అగ్గిపెట్టెమాత్రంఇస్తుంది ఇంకేం యివ్వదు. తన సారాకీ జల్సాలకీ కావలసినడబ్బు వైరు చూసుకోవలసిందే. కాబట్టి అతను జైల్లో లేనప్పుడు జేబులు కొడతాడు.

సన్యాసమ్మని "వైరు" తనకోసం ప్రేమించలేదు, తిండి పెడుతున్నాదన్న విశ్వాసం కూడా అతనికి లేదు. "ఎవడి

కోసం ఎడదీ? తయ్యారు తిండెడితే మాత్తరం నాలాటి రాజా ఎలాగొస్తాడేటి ఆదీపం సమ్మెకి?" అని అతను బాహాటంగానే అంటూ వుంటాడు.

సన్యాసమ్మకి అతను కావాలి. అతనికి సన్యాసమ్మ డబ్బు కావాలి. అంచేతనే వాళ్ళిద్దరూ కలిసి వుంటున్నారు. వాళ్ళది కేవలం బిజినెస్ రిలేషన్. ఇంకెవరేనా పోషిస్తామంటే "వెళ్ళొస్తా"నని సన్యాసమ్మతో చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోతాడు "వైరు".

*　　*　　*

హెడ్డూ "వైరూ" టీ తాగేక "నీతో పనుంది, రా" అన్నాడు హెడ్డు.

"మళ్ళీ జామీను కేసు గుద్దేస్తావేటి ? జామీను నువ్విచ్చుకుంటానంటేనే" నీరసంగా నవ్వేడు వైరు.

"అది కాదెస్, తర్వాత సెప్తాగాని, స్టేసను కెల్తొంగో" అని లేచాడు హెడ్డు.

పోలీసు స్టేషనులోనూ సన్యాసమ్మ ఇంట్లోనూ ఒక్కలాగే పడుకోగలడు వైరు. అంచేత లోపల తిట్టుకుంటూ వెళ్ళిపోయేడు అతను.

♦　　♦　　♦

హెడ్డు "మరో పది మంది"ని వెతుక్కుంటూ ముత్యాలమ్మ ఇంటికి చేరేడు.

ముత్యాలమ్మ కమ్యూనిష్టు కాదు. సోషలిస్టు కాదు. ప్రతీ వ్యాపారానికి పెట్టుబడిదారు వుండాలనీ, లాభాలు పెట్టుబడిదారువే నన్న సింపుల్ ప్రిన్సిపుల్ మీద ఆమె వ్యాపారం నడుపుతోంది. చిన్నప్పుడే ఆమె చాలా చేతులు మారడంవల్ల వయసుకి మించిన జ్ఞానం వచ్చి, తను చేస్తున్న పనువృత్తి పెట్టుబడిదారీ మార్గంలో నడుపుకుంటేనే లాభదాయకమని చిరకాలం కిందటే గ్రహించి ఊరవతల ఒంటిస్తంభం మేడలాంటి మేడలో తన కంపెనీ పెట్టింది.

ఇప్పుడు ఆమె వయస్సు ఎవరూ చెప్పలేరు. ఏ లెక్కని చూసినా నలభై ఐదుకి తక్కువ వుండవు. ఆమె నడివయస్సులో వున్నప్పుడు కొవ్వు రాసుకున్న ఖడ్గమృగంలా ఏ అవయవానికి ఆ అవయవం ప్రత్యేకంగా అతికినట్లు అతిబలంగా కనిపించేది. ఆమె వీపుమీద, జాకెట్టుకింద కండలు వేలాడుతూ వుంటాయి. వయసు మూలాన ఆమె కండలు మెత్తబడి కొన్ని గంటల కింద ఊదిన రబ్బరు బెలూనులా తవ తవలాడుతూ వుంటుం దామె. ఆమె వీపు మధ్య నిలువునా వున్నలోతు, బండల మధ్య యెండిపోయిన వాగులా వుంటుంది.

ఆమె నిన్నటినుంచీ కట్టుకున్న తెల్లవాయిలుచీర కొన్ని గంటలకిందమాత్రం కట్టుకున్నట్లు అతికొంచెం నలిగిఉంటుంది. ఆమె ఇప్పటికీ ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తుంది. ఆమె మూడురోజులు భోంచెయ్యకపోయినా ఇప్పుడే దాగరంత దోసెలు మూడు తిన్నట్టు బలంగా కనిపిస్తుంది. బాగా అర్జించి ఏక్టివ్ ప్రేక్టీసు

మానేసి ఛేంబరు ప్రాక్టీసు మాత్రం చేస్తున్న ప్లీడర్లా హుందాగా ఉంటుందామె. హేడ్డులాంటి పాతపరిచయస్తులని, ఆమె ఇప్పటికీ వరూధిని ప్రవరాఖ్యుడిన్ని చూసినట్లు చూడ గలదు. వారంతా ఆమె హృదయం నిజంగా చూరగొన్నారు.

ముత్యాలమ్మ ఇల్లు హేడ్డు చేరిన చాలా సేపటికి_

ముత్యాలమ్మ ప్రత్యేక గదిలో పందిరిమంచం మీద మంచానికి సరిపడా అలసిపోయినట్లు పడుకొని ఉన్నాడు హేడ్డు. ఆ గదిలో బూజూ బుగ్గీ భూతద్దంతో చూసినా కనిపించవు. ఒకవార గాజు బీరువాలో కొన్ని పట్టు చీరలూ, కొంత సామానూ, ముచ్చటగా సర్ది వున్నాయి.

ఆ గదిలో రెండు ఎదురు గోడలకు ఎవరేనా తమ వెనుక అందం, ముందు చందం ఆరుసార్లు అన్ని సైజులలోనూ చూసుకోడాని వీలయ్యేటట్టు రెండు నిలువుటద్దాలు వేలగట్టి వున్నాయి.

మిగతా రెండు గోడలకి అద్దాలు కటిన రెండు పెద్ద సైజు ఆడబొమ్మలు వేలాడగట్టి వున్నాయి. ఒక పటంలో స్త్రీ ఒక పందిరి మంచంమీద కూర్చుని పరధ్యానంగా కిటికీలోంచి అవతలకి చూస్తోంది. ఆమె బట్టలు కట్టుకుంటూందో విప్పు కుంటూందో చెప్పడం కష్టం. ఏం చేస్తున్నా ఆమె సగమే చేసింది. రెండో పటంలో స్త్రీ అటువంటి సందేహం రాని వ్వదు. ఆమె పూర్తిగా బట్టలు విప్పేసుకుని పూలతోటలో "త్రై" అని గెంతుతున్నది.

"కీళ్ళు పట్టేసీ వాయసొచ్చినా నీకీ 'ఇది' పోలేదు

సుమీ॥” అంది ముత్యాలమ్మ, తనా 'ఇది' ఎన్నాళ్ళ కిందటో కాశీలో వదిలేసినట్లు.

“ఏటోనే” అంటూ లేస్తూ మూలిగి లాల్చీగుండీలు పెట్టుకున్నాడు హెడ్డు. తర్వాత ఆ మాటా ఈ మాటా చెప్పి అసలు విషయంలోకి దిగేడు.

“అదికాదు గాని ముత్తెం, నువ్వేం అనుకోకపోతే నిన్నోటి అడుగుతా” అని ఎపోలజెటిక్‌గా అంటూ “మాకు ఈపాలి కేసులు తక్కువొచ్చినాయి. రెండు కేసులుసర్ది పెట్టా వంటే సచ్చి నీ కడుపున పుడతా” అని బ్రతిమాలేడు.

ముత్యాలమ్మ తోకమీద నిలబడిపోయి బుసకొట్ట ప్రారంభించింది. “మరోరి కడుపునబుట్టి ఈ జనమలో ఇంత సేసేవే! నా కడుపున పుట్టి ఇక ఉద్దరిస్తావా” అని అతన్ని ప్రత్యేకంగా తిట్టింది; పోలీసువాళ్ళని జనరల్‌గా తిట్టింది. తన కిందపని చేసే అమ్మాయిలనీ వాళ్ళకోసం వచ్చే సరసుల్నీ కూడా తిట్టింది.

“సూస్తే సూస్తే డాట్టర్ల బిల్లులకి అధికార్ల మామూల్మా ళ్ళకే నే నీ యాపారంలో దిగినట్టుంది. నీ కేటన్నా న్యాయం వుందీ? ఉహూఁ ఉందాలని? నాకు తెలకడుగుతాగాని కేసు లకీ నాగుంటలే, ఊసులుకీ నాగుంటలే? నీ కేటన్నా పితుంబా? ఎదవముండకాడ ఎదురి బేరంగోడివి, నీతో నా కేటి? ఎల్లెల్లు” అని పీకపట్టుకొని గెంటేసినంత పనిచేసి “ఏదో గుట్టుగా బతుకుతున్న నామీద దాడకపోతే కాలవ్వార

కొత్తగుడిసెలెన్నిగిసినాయి ఆళ్ళనట్టుకోగూడదూ ?" అని ముగించి పీకమీద చెయ్యేసి పెద్దుని నిజంగానే గెంటేసింది.

○ ○ ○

మురుగు కాలవ అవతల భూమి, భూదేవి చర్మం ముసలిదై పోయినట్లు పగిలిపోయి వుంటుంది. కాలువ రాత్రి పూట చీకటి మింగిన కొండచిలువలా భయంకరంగానూ, పగటిపూట బుడగల కుళ్ళునీటితో కురుపులైన కొండచిలువలా అసహ్యంగానూ వుంటుంది.

ఆ రాత్రి కాలువవార మర్రిచెట్టు ముడుచుకొని కూచున్న ముసలిపులుల్లా వున్నాయి. వాటిదిగువున్న పది గుడిసెలూ జారిపడిన పక్షిగూళ్ళల్లా దీనంగావున్నాయి. ఒకటి తప్ప అన్ని గుడిసెలూ తలుపులు వేసేసి వున్నాయి. తీసివున్న ఆ ఒక్కగుడిసె చుట్టూవున్న చీకటి కాటేసిపోతున్న కాల నాగు బుసలా అతినల్లగా వుంది. తెరుచుకొని వున్న ఆ గుడిసె ద్వారం గుడిసెలోని కిరసనాయిలు బుడ్డీ ఎర్ర వెలుతురికి తెరుచుకున్న ఆకలినోరులా వుంది. ఆ నోట్లో చిక్కుకున్న చేపపిల్లలా ఆ గుడిసెలో ఒక స్త్రీ నల్లని నేలమీద, తప్పుచేసి తల్లిని కౌగలించుకొని ఏడుస్తున్న దానిలా నేలను కరుచుకొని బోర్లా పడుకునివుంది.

ఎప్పుడూ ఆమె నిన్ననల్లా భోంచెయ్యనట్టు నీరసంగా వుంటుంది. ఆమె సగం చచ్చిపోయినట్టూ, సగం జీవించాలని కోరిక లేనట్టూ దీనంగా వుంటుంది. ఏ ఆభరణాలు ఆమెకి

అందం యివ్వవు. ఆమె కట్టుకునే తెల్లవాయిలు చీర వెలసిపోయిన రంగుచీరలా వుంటుంది. ఆమె జుట్టు ముడిలోని మల్లెపువ్వులు కిందటేడాది కాగితం పువ్వుల్లా వుంటాయి. ఆమె చౌకబారు పౌడరూ, పెట్టుకునే కుంకుమ ఆమెకు అందం యివ్వక పుణ్యస్త్రీ శవానికి రాసిన పసుపు, కుంకుమల్లా వికృతంగా ఉంటాయి. ఎంతనూనె రాసినా ఆమెజుట్టు వంగక కన్నీటికి చెరిగిన కాటుకలా ఎప్పుడూ కొంత చెరిగి వుంటుంది.

కలలు కాలిపోయిన మనిషిలా ఆమె ఉన్నకంటె ఎక్కువ నల్లగా కనిపిస్తుంది. మనిషిని వలిచేస్తే మూడుశేర్ల మాంసం మాత్రం కావచ్చునన్నంత సన్నంగా వుంటుంది.

ఆరాత్రి కన్నీటికి చెదిరిన ఆమె కాటుక, చేపపిల్లను మింగుతున్న నల్లపామునోరులా అసహ్యంగా ఉంది. ఆమె మూలుగు దారితప్పిన పక్షి ఏడుపులా దీనంగా వుంది. ఆమె నిండుమనిషిలా ఉండక యిక్కడో కాలూఅక్కడో చెయ్యి తెచ్చి చేసిన గోలు ఉషిబొమ్మలా వుంది. కాని ఆమెను చూసినప్పుడు ఎప్పుడో ఎన్నాళ్ళకిందటో అందంగా ఉండొచ్చనిపిస్తుంది. ప్రపంచంలో ధర్మం వుంటే అందంగా వుండవలసిన వయసులోనే యింకావుంది.

ఆమె ఊరి సెక్సుకుళ్ళుకి మురికిగుంట.

హేడ్డు ఆమెగుడిసెలో ప్రవేశించాడు. తల్లిరాకకు యెదురుచూస్తున్న లేడిపిల్ల పులిని చూసినట్లు ఆమె జడుసుకుంది. హేడ్డుమాత్రం ఆమెవేపు కదలలేని కప్పపిల్లని పాము చూసినట్లు తృప్తిగా చూసి నవ్వి పలకరించేడు. ఆ మాటా

ఈ మాటా అయేక "ఈయేల గిరాకీలేదేటీ" అని అడిగేడు.

"నిన్నకూడ లేదు" అన్నట్టు ఆమె తలవూపింది.

"లెగు"

ఆమె లేచింది.

"నా ఎంటరా" అధికార యుక్తంగా అన్నాడు.

"కొట్లోకైనా కాట్లోకైనాసిద్దం" అన్నట్టు ఆమె అతని వెనకాల నడిచివెళ్ళింది.

♦ ♦ ♦

మర్నాడు మధ్యాహ్నం కాలువ వడ్డున పట్టుకున్న మనిషి.మీదా, మరో పదిమంది మీదా ఛార్జిషీట్లు రాస్తున్నాడు హెడ్డు. టైమైపోతోందని తొందరగా రాయమని తొందరచేస్తున్నాడు చార్జిషీట్లు పట్టుకెళ్ళాల్సిన కుర్రకాన్‌స్టేబుల్.

"ఇంకా బోలెడు టైముందిలే. నువ్వేటి అలా గాబరా పడిపోతావు ? ఈ కేసులు మనం ఎప్పుడట్టికెళ్ళినా కోర్టు కాళీ చేయించి సాయంత్రం ఐదయినాకనే తీసుకుంటాడు కొత్త మేస్ట్రీటు బాబు. ఆ బాబుకి వల్లమాలినసిగ్గు. భార్యదగ్గిర కూడా బనీను యిప్పట్ట" అంటూ ఆగేడు హెడ్డు.

కాన్‌స్టేబులు కుర్రాడు, ప్రపంచంలో అంతా అన్యాయమే ఉంటుందని తెలియని వయసులో వున్నాడు. అంచేత నిన్న రాత్రినుంచీ భోజనమైనా లేకుండా వరండాలో పడున్న ఆడవాళ్ళవేపు జాలిగా చూసేడు.

"ఏటలా ఎర్రిసూపులు సూస్తున్నావ్ ?" అంటూ ప్రారంభించేడు డబుల్ డేంజర్- "కేసులు నిజంకాదనా? అలా

బెంగ్రాలోశన్లు పెట్టుకున్నావంటే దెయ్యమైనాకనే, పెద్దు వవుతావు. మనం సూడాల్సింది కేసులు నిజ్జమా? కాదా? అనిగాదు. అసలిలాటి కేసులు నిజంవి ఎక్కడ దొరుకుతాయి? సరసుల్ని పేపర్లు పంచి పిలుస్తారా ఇలాట్లంజలు?

"ఈళ్ళు నువ్వు చూస్తుండగా ఎవర్నైనా పిలుస్తారా? పిలిసినా నీమాట దేవుండేనా నమ్ముతాడా? అంచేత మనం సూడాల్సిందిదిగాదు.

మనం సూడాల్సిందేటంటే — దీనివృత్తేటి? ఒళ్ళమ్ముకోడం. దిష్టిబొమ్మ నాగున్నది. దినికాడ కెవుడెల్లాడు యిది పిలిస్తే తప్పు? అంచేత యిది ఎవణ్నో ఒకణ్ని పిలుస్తూనే వుంటాది, ఎవుణ్ని పిలిసింది అన్న యిసయం మనకొద్దు, నా నోరసలే మంచిదికాదు. అంత శాతరం పెకారం ఎలే ఏదో ఔద్దటలే. నాలుగు వారాల నక్కగోడుపి నీకేటి తెలుసు కేసుల్సంగతి."

"అసలు నేను వైరుగాణ్ని, నిన్న రేత్తిరి స్టేషిన్లో ఎందుకు తొంగోమన్నానో ఎరికా?" అనడిగాడు.

ఎరికలేదన్నాడు కాన్‌స్టేబుల్.

"అలాగడుగు సెప్తాను. మనం కేసుల్లో ఈ ముండలు ఎవుడో ఒకణ్ని పిలిసేరని పెట్టాలా; వద్దా? మరి గలాటప్పుడు యీళ్ళు పంచాయితీ పెసిడెంటుని, సమితి సెక్రట్రీని పిలిసేరంటే యెవుడు నమ్ముతాడు. వైరుగోడ్లాటోణ్ని పిలిసేరంటే అంతా నమ్ముతారు.

"యీళ్ళు నిన్న రేత్తిరి ఒకరి తర్వా తొకరు వైరుగోణ్ని పిలిసేరని మనం కేసులు యెడుతున్నామా? ఈళ్ళే

వళ్ళూ కేసులు కంటెస్టు చెయ్యరనుకో. కాని మన్ది పోలీసు జాతి. కట్టుకున్నదాన్ని కనుకునోళ్ళనీకూడా నమ్మకూడదు మనం.

“ఈళ్ళల్లో ఎవరైనా సికండి ముండ ‘నాను ఈ వైరు గోణ్ణి పిలనేదు ఈడెవడో నాకు తెల్దు. నాను రేత్తిరి కోరటు జవానుకాడ తొంగున్నాను అన్నాడనుకో, అప్పుడు మనకేటి గతి? మనం “వైరుగోణ్ణి” బోనెక్కించక తప్పదు. మరలాటప్పుడు యీ “వైరు”గోడు నిన్న రేత్తిరి ఏ బెజవాడో బరంపురమో పోయి ఎవుడి జోబో కొట్టి కొట్లో దూరిపోవాడనుకో, అప్పుడు మనపనేటౌద్ది? మళ్ళీ యీ ముండల కేసులు మామూలు కేసులనుకున్నావేటి? అవెంత ముక్యమో తెలుసా? ఎస్సయ్యా, సీ అయ్యా బాబులుకూడా ఈ కేసు లెట్టటానికి వీల్లేదు. అచ్చంగా డీయస్పీ బాబే ఎట్టాలి. యిప్పుడరదవైయిందా” అని జ్ఞానోపదేశం చేసేడు హెడ్డు.

మరికొంతసేపటికి చార్జిషీట్లు తయారుచేసి సంతకాలు చేయించి ముద్దాయిల్ని, కాగితాలనీ కానిస్టేబుల్‌కి వప్పగించి “నువ్వసలే కొత్తోడాగున్నావ్! బయపడిపోక. కేసులునీమీద గాదులే. కాయితాల్నీ ముద్దాయిల్నీ కోర్టు గుమాస్తా కప్పగించు. ఆ బాబు సూసుకుంటాడ్లే అంతా. ఇంతకీ ఈళ్ళంతా కేసులు ఒప్పేసుకుంటామన్నార్లే” అన్నాడు హెడ్డు.

○ ○ ○

సాయంత్రం ఐదయింది.

కోర్టులో జనం పలచబడిపోయేరు. సాయంత్రం ఎండ కోర్టుద్వారంలోంచి భయపడ్డ పసిపిల్లల్లా తొంగిచూస్తూంది.

ఎవరో జైలు కట్టేసినవాడి పెళ్ళాం, ప్రార్థించిన దేముడే పుస్తె తెంపేసినట్లు గొల్లు మంటూంది.

కాలవ్వార మనిషి కేసు పిలిచేరు. ఆమే "వైరుని" క్రితంరాత్రి అసభ్యంగా మర్యాదకి భంగకరంగా బహిరంగ స్థలంలో బూతుపాటలు పాడుతూ ఆహ్వానించింది_అన్న 'నేరం ఒప్పేసుకుంది. ఆమెకు రు 25_00 లు జరిమానా విధించేరు.

ఆమె రెండు వారాలై చీరలకీ లోలక్కులకీ అద్దె కట్ట లేదు.

"ఈ రేత్తిరి సాకల్ది కోకిప్పకుపోద్ది. కంసాలోడు సెవులివి తెంపుకుపోతాడు. మొన్న ఎల్లాల్సిన డాక్టరుదగ్గిరికి ఎల్లడానికి రేపుకూడా రెండు రూపాయలుండవు" అనుకుంటూ ఆమె జరిమానా కట్టేసింది.

మళ్ళీ ఆ పాతిక రూపాయలు ఆర్జించడానికి ఎన్ని కురుపుల పురుగుల్ని కౌగలించుకోవాలో, ఎన్ని పాములమచ్చలు ముద్దుపెట్టుకోవాలో అన్న ఆలోచన రాగానే ఆమె ఆకులా వణికిపోయింది.

♦ ♦ ♦

ఆకులా వణికిపోయింది_అదే క్షైముకి ఆనందరావు హృదయం.

అప్పుడు అతను మరకతాన్ని రైల్లో సాగనంపుతున్నాడు.

. అతనిదగ్గర చెక్కు. పుచ్చుకుంటూ అతని చెయ్యి ప్రేమతో నిమిరింది ఆమె.